

KOMUNIKAT

O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

4

Wyniki wstępne

Kwiecień 2008

W kwietniu br. w porównaniu z kwietniem ub. roku oraz poprzednim miesiącem odnotowano następujące zmiany:

- przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w porównaniu z kwietniem 2007 r., jak i w stosunku do marca 2008 r.,
- w końcu kwietnia br. zmniejszyła się zarówno liczba zarejestrowanych bezrobotnych jak i stopa bezrobocia,
- przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw było wyższe w odniesieniu do kwietnia 2007 r., natomiast niższe w porównaniu z poprzednim miesiącem,
- liczba mieszkań oddanych do użytkowania wzrosła w porównaniu z kwietniem ub. roku, a spadła w stosunku do marca br.,
- produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była niższa w porównaniu z kwietniem 2007 r., ale wyższa w odniesieniu do poprzedniego miesiąca,
- produkcja budowlano-montażowa wzrosła zarówno w stosunku do kwietnia 2007 r., jak i w porównaniu z marcem br.,
- sprzedaż detaliczna towarów była wyższa w odniesieniu do kwietnia 2007 r., jak i w stosunku do marca br.,
- sprzedaż hurtowa wzrosła zarówno w porównaniu z kwietniem 2007 r., jak i w odniesieniu do poprzedniego miesiąca,
- na rynku produktów rolnych w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku wzrosły ceny skupu zbóż podstawowych, żywca drobiowego, wieprzowego i mleka, natomiast obniżyły się ceny skupu żywca wołowego; w stosunku do marca br. wzrosły ceny skupu pszenicy, żyta, jęczmienia żywca wieprzowego i wołowego, a spadły ceny skupu pszenżyta, żywca drobiowego i mleka.

W okresie I-III 2008 r. podmioty gospodarcze osiągnęły lepsze niż przed rokiem **wyniki finansowe brutto i netto**.

Nakłady inwestycyjne poniesione przez przedsiębiorstwa w I kw. 2008 r. wzrosły w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r.

Prezentowane w Komunikacie:

- dane o pracujących, zatrudnieniu, wynagrodzeniach, przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłu i budownictwa, sprzedaży usług transportu, gospodarki magazynowej i łączności, sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów – w ujęciu miesięcznym – dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- dane o wynikach finansowych przedsiębiorstw – w ujęciu kwartalnym – dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa, rybactwa, pośrednictwa finansowego oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób,
- dane o nakładach inwestycyjnych – w ujęciu kwartalnym – dotyczą podmiotów gospodarczych (bez względu na rodzaj działalności) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób,
- dane o skupie produktów rolnych zaprezentowano według siedziby producenta,
- dane o osobach długotrwale bezrobotnych dotyczą bezrobotnych pozostających w rejestrach powiatowych urzędów pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat (Ustawa z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Dz. U. Nr 99, poz. 1001); bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych – od listopada 2005 r. łącznie z osobami z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

Dane w ujęciu wartościowym oraz wskaźniki struktury podano w cenach bieżących. Wskaźniki dynamiki sprzedaży obliczono na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego podstawą obliczeń była wartość w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2000 r.).

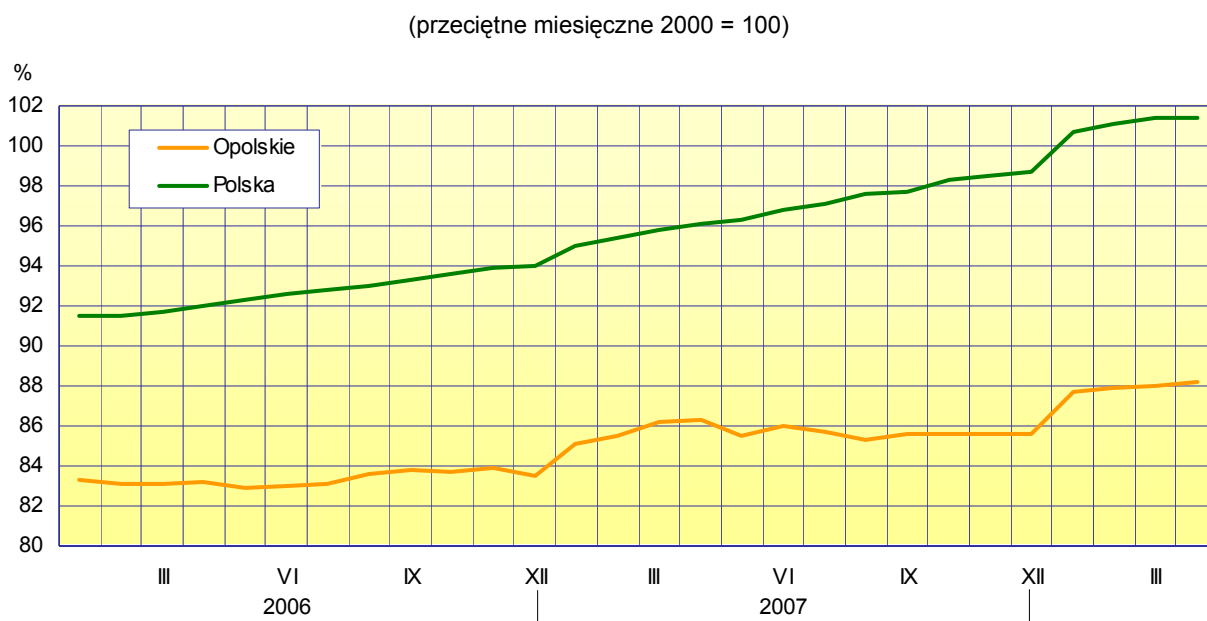
U w a g a.   Znak * – oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych
Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w kwietniu br. wynosiło 100,5 tys. osób i było wyższe o 2,1% w porównaniu z kwietniem ub. roku oraz o 0,2% w stosunku do ub. miesiąca. *W kraju przeciętne zatrudnienie wzrosło zarówno w stosunku do kwietnia 2007 r., jak i do poprzedniego miesiąca odpowiednio: o 5,6% i o 0,1%.*

W sektorze publicznym przeciętne zatrudnienie w kwietniu br. ukształtowało się na poziomie 15,6 tys. osób i było niższe o 1,2% w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku i o 0,4% w stosunku do marca 2008 r. W sektorze prywatnym odnotowano 84,9 tys. osób zatrudnionych, tj. więcej niż przed rokiem i w odniesieniu do poprzedniego miesiąca odpowiednio: o 2,8% i o 0,3%.

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

Na zwiększenie poziomu przeciętnego zatrudnienia w kwietniu br. w porównaniu z kwietniem 2007 r. wpływ miał wzrost przeciętnej liczby zatrudnionych m.in. w: obsłudze nieruchomości i firm (o 10,4%), handlu i naprawach (o 5,3%), budownictwie (o 10,5%) oraz transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (o 4,7%). Spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 0,4%). Spośród działów zaliczanych do przetwórstwa przemysłowego wpływ na spadek przeciętnego zatrudnienia miała m.in. produkcja artykułów spożywczych i napojów (o 10,4%), maszyn i urządzeń (o 9,7%) oraz mebli; pozostałej działalności produkcyjnej (o 6,5%). Wzrost przeciętnego zatrudnienia wystąpił m.in. w produkcji wyrobów z metali (o 9,4%), wyrobów chemicznych (o 10,0%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 13,0%).

W okresie I-IV br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wynosiło 100,3 tys. osób i było o 2,5% wyższe niż przed rokiem (w sektorze publicznym zmniejszyło się o 1,2%, a w sektorze prywatnym wzrosło o 3,2%). *W kraju przeciętne zatrudnienie w analizowanym okresie było o 5,8% wyższe.*

* * *

Liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w powiatowych urzędach pracy województwa opolskiego w końcu kwietnia br. wyniosła 37,8 tys., tj. mniej o 3,3 tys. osób (o 8,1%) niż przed miesiącem i o 15,6 tys. osób (o 29,2%) niż przed rokiem.

Z ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych:

- 59,2% stanowiły kobiety (przed rokiem – 59,0%),
- 45,0% to mieszkańcy wsi (w ub. roku – 45,1%),
- 81,2% stanowiły osoby poprzednio pracujące (przed rokiem – 80,8%),
- 84,9% nie posiadało prawa do zasiłku (rok wcześniej – 86,8%).

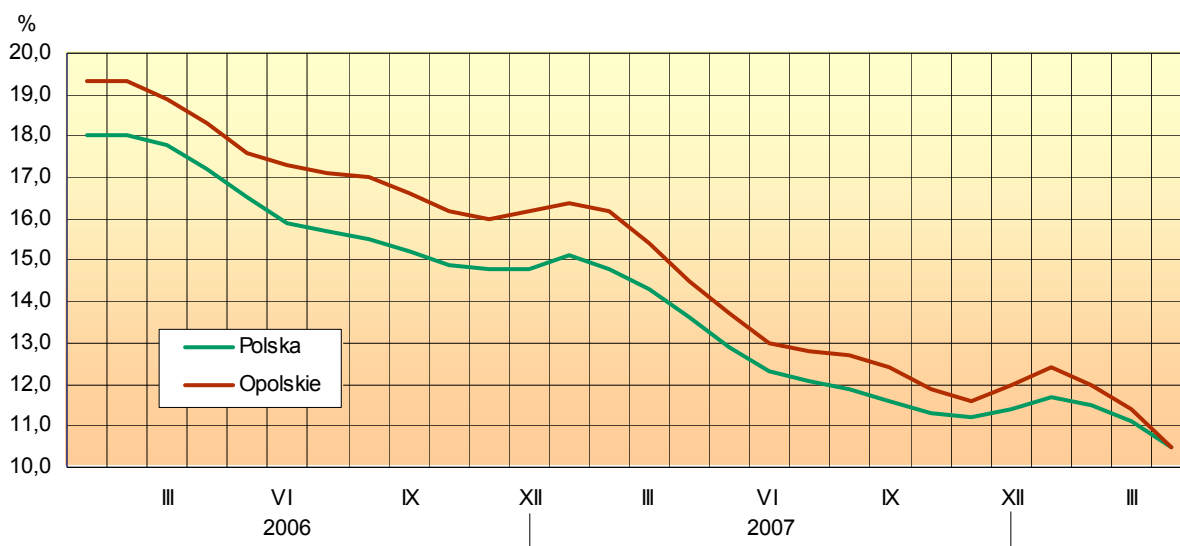
W kwietniu br. w urzędach pracy **zarejestrowano** 5,4 tys. osób, tj. o 15,6% więcej w stosunku do marca 2008 r. i o 0,3% w porównaniu z kwietniem ub. roku. Większość wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny – 84,1% (w marcu br. – 83,1%, w kwietniu ub. roku – 86,5%). Natomiast z ewidencji urzędów pracy **wyrejestrowano** 8,7 tys. osób, tj. więcej o 18,5% niż przed miesiącem a o 2,0% mniej niż przed rokiem. Z ogólnej liczby wyrejestrowanych 3,1 tys. osób (35,2%) podjęło pracę, a 2,3 tys. osób (26,5%) nie potwierdziło gotowości do pracy.

Urzędy pracy w kwietniu br. miały do dyspozycji 3,9 tys. ofert pracy, tj. więcej o 25,3% niż w marcu 2008 r. i o 12,9% niż w kwietniu ub. roku. Na koniec miesiąca na 1 ofertę przypadało 11 bezrobotnych.

Nastąpił spadek stopy bezrobocia, która w końcu kwietnia br. wyniosła 10,5% (wobec 11,4% w marcu br.) i była o 4,0 pkt niższa niż w kwietniu 2007 r.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

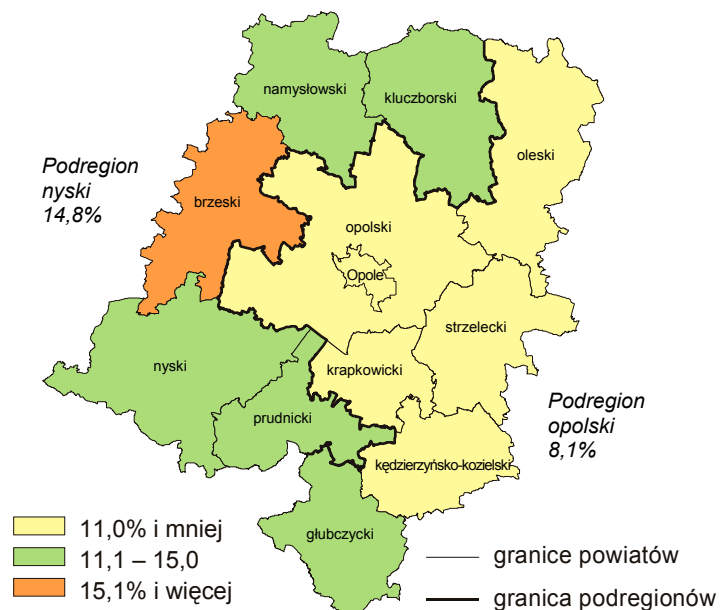
Stan w końcu miesiąca

W kraju wskaźnik ten wyniósł 10,5% i był niższy o 0,6 pkt niż w marcu br., a w porównaniu z kwietniem ub. roku zmniejszył się o 3,1 pkt.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2008 R.

Stan w końcu kwietnia

W podregionie opolskim stopa bezrobocia na koniec kwietnia br. ukształtowała się na poziomie 8,1%, natomiast w podregionie nyskim – 14,8%.

Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w m. Opolu – 4,6%, w powiatach: oleskim – 6,2% i krapkowickim – 8,5%, najwyższą w powiatach: brzeskim – 18,1%, namysłowskim – 14,3% oraz nyskim – 14,0%.

Spadek stopy bezrobocia w kwietniu br. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku odnotowano we wszystkich powiatach. Największy w powiecie nyskim (o 8,1 pkt), a najmniejszy w powiecie krapkowickim (o 1,4 pkt).

Udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w końcu kwietnia br. wybranych kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtował się następująco:

- bezrobotni do 25 roku życia – 17,9% (przed rokiem – 18,3%),
- osoby powyżej 50 roku życia – 24,6% (w ub. roku – 22,7%),
- długotrwale bezrobotni – 57,2% (przed rokiem – 65,3%),
- bez kwalifikacji zawodowych – 34,4% (w ub. roku – 34,3%).

W ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu przy pracach interwencyjnych w kwietniu br. zatrudniono 82 bezrobotnych (przed rokiem – 129), a przy robotach publicznych – 260 (w ub. roku – 278). W wyniku pomocy urzędów pracy 740 osób rozpoczęło szkolenie, a 534 staż (przed rokiem odpowiednio: 379 i 344).

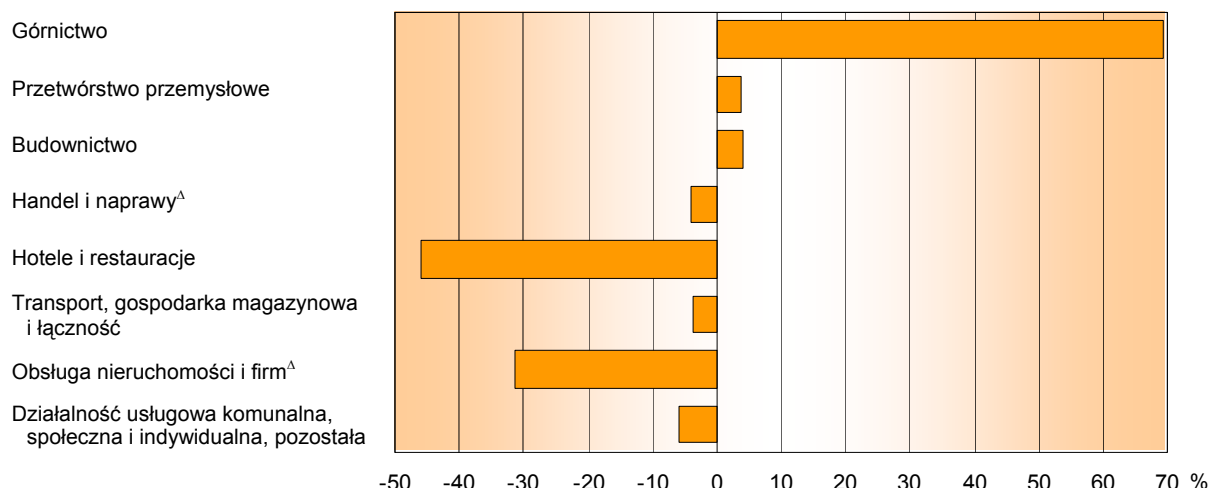
WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w kwietniu br. ukształtowało się na poziomie 2819,94 zł, tj. o 10,9% wyższym niż przed rokiem i o 3,2% niższym w stosunku do marca br. *W kraju przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wynosiło 3137,74 zł i było o 12,6% wyższe w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku i o 0,2% niższe w odniesieniu do marca 2008 r.* Przeciętna płaca w sektorze publicznym wynosiła 3519,46 zł, a w sektorze prywatnym 2691,68 zł. W porównaniu z kwietniem 2007 r. zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym odnotowano wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia odpowiednio: o 15,8% i o 10,0%. W stosunku do poprzedniego miesiąca przeciętne wynagrodzenie było o 0,9% wyższe w sektorze publicznym, a o 4,1% niższe w sektorze prywatnym.

W kwietniu br. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku wzrost płac wystąpił m.in. w sekcjach: budownictwo (o 21,3%), handel i naprawy (o 13,9%), transport, gospodarka magazynowa i łączność (o 12,3%), przetwórstwo przemysłowe (o 11,9%), działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (o 11,6%), hotele i restauracje (o 7,7%) oraz obsługa nieruchomości i firm (o 7,5%). Natomiast spadek płac wystąpił m.in. w sekcji górnictwo (o 21,8%).

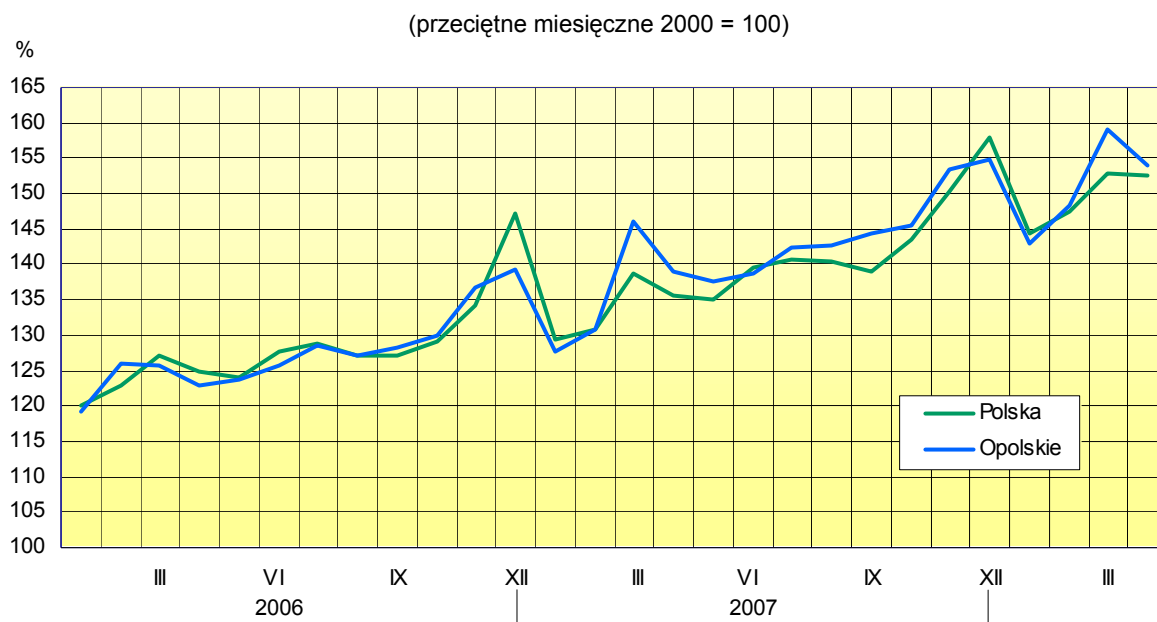
W odniesieniu do poprzedniego miesiąca przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w kwietniu br. obniżyło się m.in. w: górnictwie (o 29,5%), handlu i naprawach (o 14,9%) oraz działalności usługowej komunalnej, społecznej i indywidualnej, pozostałej (o 4,3%). Natomiast wzrost płac wystąpił m.in. w: transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (o 7,1%), budownictwie (o 5,9%), obsłudze nieruchomości i firm (o 1,1%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 0,3%).

ODCHYLENIA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE W KWIETNIU 2008 R.

W kwietniu br. wynagrodzenia wyższe od przeciętnego w województwie otrzymali m.in. zatrudnieni w górnictwie (o 69,4%). Płace znacznie poniżej średniej wypłacono m.in. w przedsiębiorstwach należących do sekcji hotele i restauracje (o 46,1%), a także obsługa nieruchomości i firm (o 31,2%). Spośród działów przetwórstwa przemysłowego o znaczącym udziale w zatrudnieniu wynagrodzenie powyżej średniej zanotowano m.in. w produkcji: wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 69,0%), wyrobów metalowych (o 12,6%) oraz artykułów spożywczych i napojów (o 2,1%). Natomiast niższe od przeciętnego wynagrodzenia wykazano m.in. w jednostkach produkujących: meble; pozostałą działalność produkcyjną (o 25,2%), metale (o 8,5%), a także wyroby chemiczne (o 2,9%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

W okresie I-IV br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 2768,60 zł i było o 11,4% wyższe niż przed rokiem. *W kraju przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto było o 11,9% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku.* Przeciętna płaca w analizowanym okresie w sektorze publicznym wynosiła 3426,84 zł, a w sektorze prywatnym 2647,52 zł. W porównaniu z okresem I-IV ub. roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym odpowiednio: o 11,2% i o 11,7%.

WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

W okresie I-III 2008 r. badane przedsiębiorstwa województwa opolskiego osiągnęły lepsze niż przed rokiem wyniki finansowe. Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności (o 0,3 pkt) od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na obniżenie wskaźnika poziomu kosztów. Odnotowano poprawę wyniku finansowego brutto i netto.

Przychody z całokształtu działalności osiągnięte w I kw. 2008 r. były o 11,2% wyższe niż przed rokiem i wynosiły 6920,7 mln zł, natomiast **koszty ich uzyskania** wzrosły o 10,9% i ukształtowały się na poziomie 6252,4 mln zł. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku odnotowano polepszenie wyniku finansowego na sprzedaży (o 27,5%) oraz wyniku na działalności gospodarczej (o 14,9%).

Wyniki finansowe i podstawowe relacje ekonomiczne w okresie I-III

Wyszczególnienie	2007	2008
W MILIONACH ZŁOTYCH		
Przychody z całokształtu działalności	6221,4	6920,7
w tym przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	6091,4	6771,7
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	5640,0	6252,4
w tym koszt własny sprzedanych produktów oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów	5483,2	5996,1
Wynik: na sprzedaży produktów, towarów i materiałów	608,2	775,6
na działalności gospodarczej	581,4	668,3
finansowy brutto	581,0	668,3
finansowy netto	470,7	539,1
W %		
Wskaźnik: poziomu kosztów	90,7	90,3
rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	10,0	11,5
rentowności obrotu brutto	9,3	9,7
rentowności obrotu netto	7,6	7,8
płynności I stopnia	70,9	70,5
płynności II stopnia	144,4	142,7

W analizowanym okresie **wynik finansowy brutto** wynosił 668,3 mln zł, tj. o 87,3 mln zł więcej niż w tym samym okresie 2007 r. **Wynik finansowy netto** badanych podmiotów gospodarczych wynosił 539,1 mln zł, tj. o 14,5% więcej niż przed rokiem. Na poprawę wyniku finansowego netto znaczący wpływ miały jednostki przetwórstwa przemysłowego, których wynik

finansowy netto w okresie I-III 2008 r. ukształtował się na poziomie 381,0 mln zł, tj. o 16,5% wyższym niż przed rokiem.

Z ogólnej liczby 381 podmiotów objętych badaniem 68,5% stanowiły przedsiębiorstwa rentowne (z wynikiem finansowym netto dodatnim i zerowym), a ich łączny udział w przychodach z całokształtu działalności wynosił 86,8%.

INWESTYCJE

W okresie I-III 2008 r. nakłady inwestycyjne zrealizowane przez inwestorów z terenu województwa opolskiego wynosiły 236,1 mln zł i były o 13,6% wyższe niż w analogicznym okresie 2007 r. W jednostkach sektora prywatnego ukształtowały się na poziomie 146,4 mln zł i stanowiły 62,0% wartości nakładów ogółem.

W okresie 3 miesięcy 2008 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r. odnotowano znaczny wzrost nakładów inwestycyjnych m. in. w sekcjach: pośrednictwo finansowe (o 152,5%), pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (o 83,8%) oraz górnictwo (o 53,5%). Wartość nakładów w tych jednostkach wynosiła odpowiednio: 0,7 mln zł, 5,6 mln zł i 6,2 mln zł.

W odniesieniu do I kw. 2007 znacznie zmniejszył się poziom nakładów inwestycyjnych w sekcjach: ochrona zdrowia i opieka społeczna (o 82,6%) oraz rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (o 48,7%).

W analizowanym okresie 2008 r. rozpoczęto 261 inwestycji, tj. o 21,9% więcej niż przed rokiem. Z ogółu rozpoczętych inwestycji 32,2% miało na celu modernizację istniejących środków trwałych. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych wynosiła 152,8 mln zł i była o 51,1% większa niż w 2007 r.

MIESZKANIA

Według wstępnych danych w województwie opolskim w kwietniu br. **oddano do użytkowania** 79 mieszkań, z czego 69 oddano w budownictwie indywidualnym i 10 w przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem. Liczba oddanych do użytkowania mieszkań była o 12,9% wyższa w porównaniu z kwietniem ub. roku, natomiast w stosunku do marca br. była o 28,2% niższa (*w kraju odpowiednio wyższa: o 36,7% i o 11,2%*).

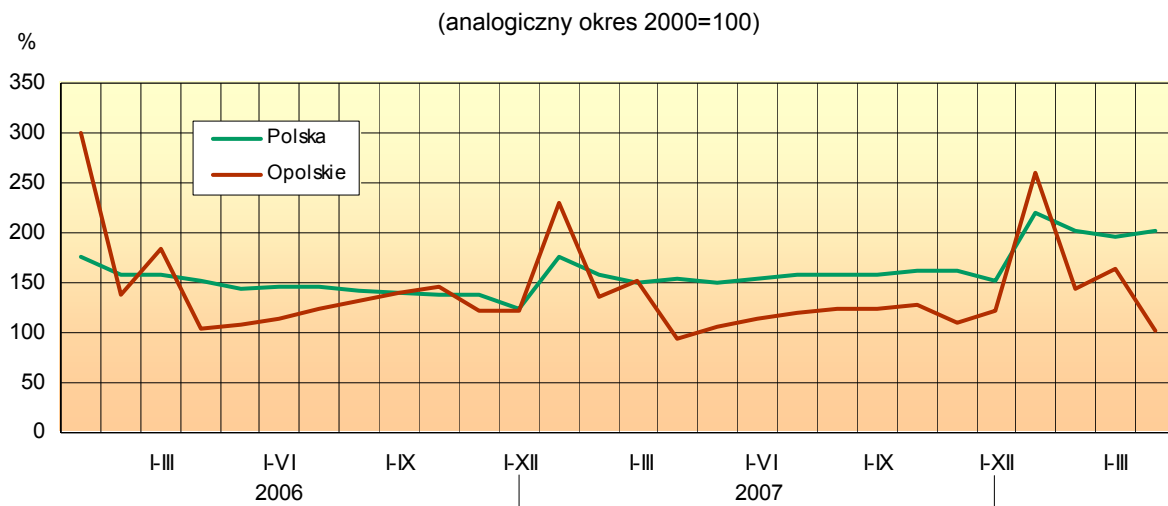
Łączna powierzchnia użytkowa oddanych do użytkowania mieszkań w kwietniu br. wynosiła 11,0 tys. m², natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania – 138,9 m².

W analizowanym miesiącu **wydano pozwolenia** na realizację 307 mieszkań, tj. więcej o 21,3% niż przed rokiem i o 67,8% niż w poprzednim miesiącu. W kwietniu br. **rozpoczęto budowę** 240 mieszkań, tj. o 34,1% więcej niż w kwietniu ub. roku i o 40,6% mniej niż w marcu br.

W okresie I-IV br. oddano do użytkowania 397 mieszkań, tj. o 8,5% więcej niż przed rokiem (*w kraju – o 31,8%*). Łączna powierzchnia użytkowa oddanych do użytkowania mieszkań wynosiła 53,6 tys. m², natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania – 135,1m². Od początku roku wydano pozwolenia na realizację 1041 mieszkań, tj. o 76,4% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku, a rozpoczęto budowę 931 mieszkań (o 61,1% więcej niż przed rokiem).

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Na koniec kwietnia 2008 r. w **Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON** województwa opolskiego było zarejestrowanych 95,5 tys. podmiotów, czyli o 2,4% więcej niż przed rokiem. W stosunku do marca 2008 r. nastąpił wzrost o 0,2% (przyrost o 174 jednostki).

Sektor prywatny na koniec kwietnia 2008 r. liczył 90,2 tys. jednostek i stanowił 94,5% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej.

Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w tym sektorze wyniósł 79,0%.

Wśród ogółu podmiotów 28,8% prowadziło działalność zaliczoną do sekcji handel i naprawy, 18,7% – obsługa nieruchomości i firm, 11,9% – budownictwo, 9,1% – przetwórstwo przemysłowe.

Na koniec kwietnia br. zarejestrowanych było 4914 spółek handlowych, z czego 27,2% posiadało udział kapitału zagranicznego.

Najwięcej podmiotów działało na terenie m. Opola – 21,0% oraz w powiatach: nyskim – 14,2%, opolskim – 11,1% i brzeskim – 10,0%.

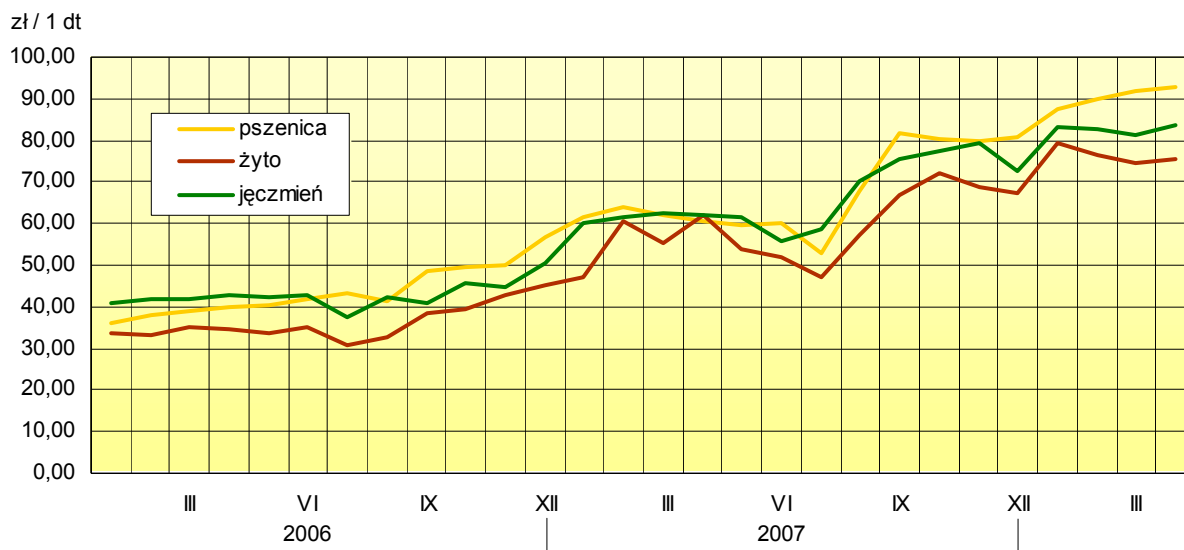
ROLNICTWO

Z przeprowadzonych badań polowych wynika, że uprawy ozime przetrzymały dobrze, a odnotowane straty były niewielkie. Uszkodzenia upraw rolnych wynikały głównie z dobowych wahań temperatury. W okresie łagodnej zimy nie odnotowano większych uszkodzeń w uprawach sadowniczych.

W kwietniu br. skupiono 15,7 tys. ton **zbóż podstawowych** (konsumpcyjnych i paszowych), tj. o 66,2% więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku i o 20,2% mniej niż w poprzednim miesiącu (w kraju odpowiednio więcej: o 46,6% i o 1,2%). Największy udział w skupie zbóż podstawowych miała **pszenica** (89,7%), której skup wynosił 14,1 tys. ton. Za 1 dt zbóż podstawowych w skupie płacono 91,73 zł, tj. więcej o 50,8% niż w kwietniu ub. roku i o 0,8% niż w marcu br. (w kraju odpowiednio: o 46,0% i o 1,2%).

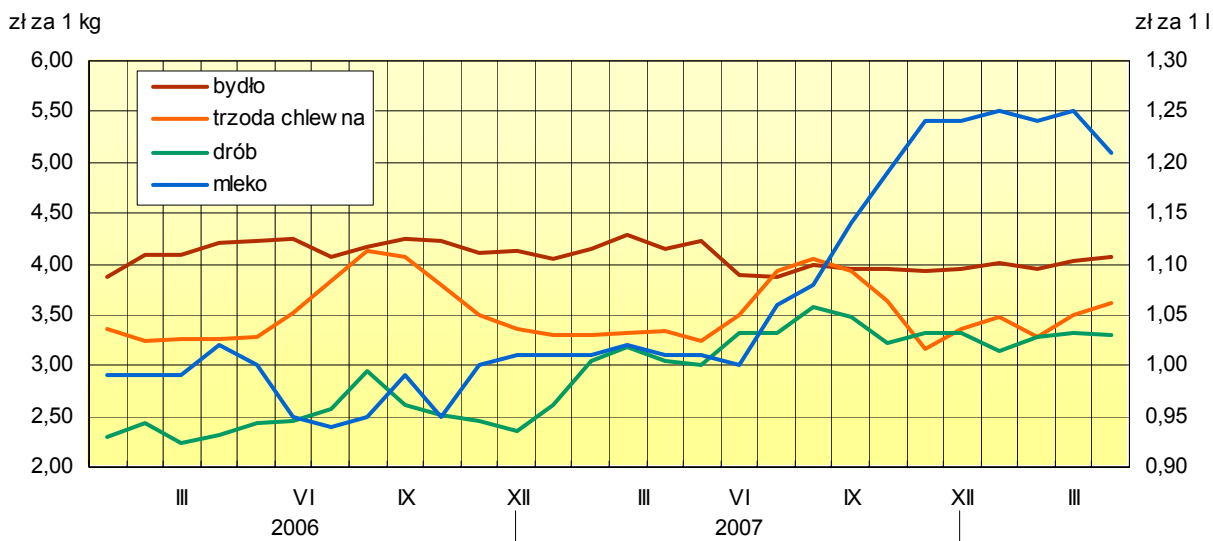

CENY SKUPU ZBÓŻ

W kwietniu br. średnia cena skupu pszenicy wynosiła - 92,78 zł/dt, jęczmienia – 83,48 zł/dt, żyta – 75,57 zł/dt i pszenżyta – 72,47 zł/dt. W stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku średnia miesięczna cena skupu pszenicy wzrosła o 53,3%, jęczmienia o 35,1%, żyta o 22,1%, a pszenżyta o 31,2%. W porównaniu z poprzednim miesiącem spadła cena skupu pszenżyta (o 8,8%), natomiast wzrosły ceny skupu pszenicy, jęczmienia i żyta (odpowiednio: o 0,9%, o 2,5% i o 1,2%).

CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

Skup **żywca rzeźnego** w kwietniu br. ukształtował się na poziomie 8,5 tys. ton i był wyższy o 6,1% niż przed rokiem i o 14,5% niż przed miesiącem (w kraju odpowiednio: o 12,9% i o 3,3%). Największy udział w skupie żywca rzeźnego stanowił **żywiec wieprzowy** (48,0%), którego skup wynosił 4,1 tys. ton i był niższy o 2,9% niż w kwietniu ub. roku i o 7,5% niż w marcu br. Za 1 kg żywca wieprzowego płacono w skupie 3,62 zł, tj. więcej o 8,4% niż w analogicznym okresie ub. roku i o 3,4% niż w poprzednim miesiącu. W kwietniu br. skupiono 3,7 tys. ton **żywca drobiowego**, tj. więcej o 16,5% niż w kwietniu 2007 r. i o 66,7% niż przed miesiącem. Za 1 kg żywca drobiowego płacono w skupie 3,30 zł, tj. o 8,2% więcej niż przed rokiem i o 0,9% mniej niż przed miesiącem. Skup **żywca wołowego** w kwietniu br. wynosił 0,7 tys. ton i był o 13,5% wyższy niż przed rokiem i o 10,2% niższy

niż przed miesiącem. Za 1 kg żywca wołowego płacono 4,06 zł, tj. o 2,2% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku i o 0,7% więcej niż w marcu br.

W kwietniu br. skupiono 17218 tys. litrów **mleka**, tj. więcej o 4,7% niż przed rokiem i o 1,7% niż przed miesiącem (w kraju odpowiednio: o 0,4% i o 0,4%). Za 1 litr mleka płacono w skupie 1,21 zł, tj. o 19,8% więcej w analogicznym okresie roku ub. i o 3,2% mniej w odniesieniu do poprzedniego miesiąca.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

W kwietniu br. przedsiębiorstwa przemysłowe uzyskały przychody ze sprzedaży wyrobów i usług w wysokości 1855,8 mln zł (w bieżących cenach bazowych). Licząc w cenach stałych produkcja sprzedana przemysłu była o 0,1% niższa w porównaniu z kwietniem ub. roku (według danych wstępnych w kraju o 14,9% wyższa) i o 5,6% wyższa w stosunku do marca br. (według danych wstępnych w kraju – o 4,0%). Przychody osiągnięte przez jednostki sektora prywatnego stanowiły 63,0% (przed rokiem 65,6%) przychodów ogółem w przemyśle.

Dynamika produkcji sprzedanej w kwietniu 2008 r. (ceny stałe)

WYSZCZEGÓLNIENIE	III 2008=100	IV 2007=100	I–IV 2007=100
Przemysł	105,6	99,9	100,8
w tym:			
Górnictwo	155,1	97,6	98,6
Przetwórstwo przemysłowe	109,5	102,6	101,9

Niższą produkcję sprzedaną w stosunku do kwietnia ub. roku odnotowano w 11 (spośród 24 badanych) działach przemysłu, a ich łączny udział w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem wynosił 32,3%. W działach o znaczącym udziale w strukturze przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług spadek sprzedaży wystąpił m.in. w produkcji:

- mebli; pozostałej działalności produkcyjnej – o 20,1%,
- maszyn i urządzeń – o 19,4%,
- artykułów spożywczych i napojów – o 2,2%.

Wyższy poziom sprzedaży niż w kwietniu ub. roku osiągnięto m.in. w produkcji: metali, wyrobów z metali, wyrobów chemicznych oraz wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych.

Wydajność pracy mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego (w bieżących cenach bazowych) w kwietniu br. wynosiła 30,7 tys. zł i była o 0,4% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem.

Z wyrobów przemysłowych objętych badaniem w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób lepsze wyniki w ujęciu ilościowym w kwietniu br. w porównaniu z kwietniem ub. roku odnotowano m.in. w produkcji:

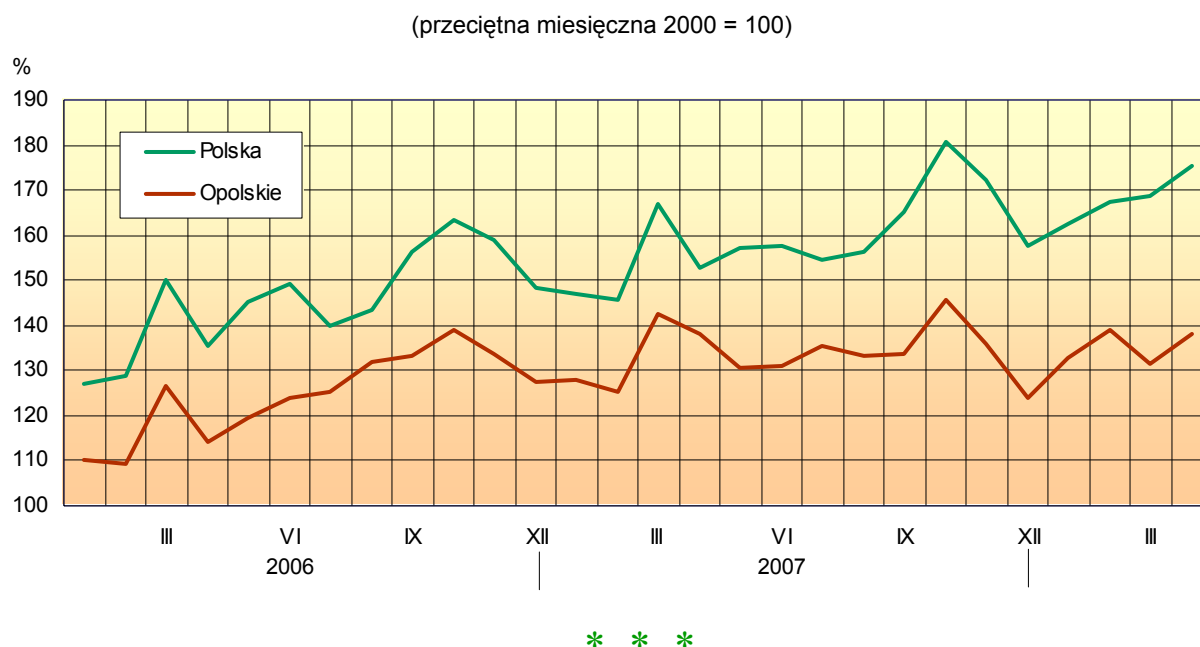
- masła oraz innych tłuszczów otrzymywanych z mleka – o 100,0%,
- cukierków toffi, karmelków i podobnych – o 83,0%,
- płyt dachowych z cementu – o 48,6%,
- obuwia z wierzchami wykonanymi ze skóry – o 37,5%,

- mleka płynnego przetworzonego (łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji) – o 8,2%,
- wapna – o 4,5%,
- nawozów azotowych mineralnych lub chemicznych – o 1,5%.

Niższa niż przed rokiem była produkcja m.in. sera świeżego (niedojrzewającego i niewędzonego), łącznie z serem serwatkowym i twarogiem.

W okresie I-IV br. produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie 7143,6 mln zł (w bieżących cenach bazowych), tj. o 0,8% wyższym (w cenach stałych) niż przed rokiem (*według danych wstępnych w kraju – o 9,8%*). Przychód ze sprzedaży wyrobów i usług w przeliczeniu na 1 zatrudnionego (w bieżących cenach bazowych) wynosił 118,3 tys. zł i był o 0,9% wyższy (w cenach stałych) w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku.

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU (ceny stałe)

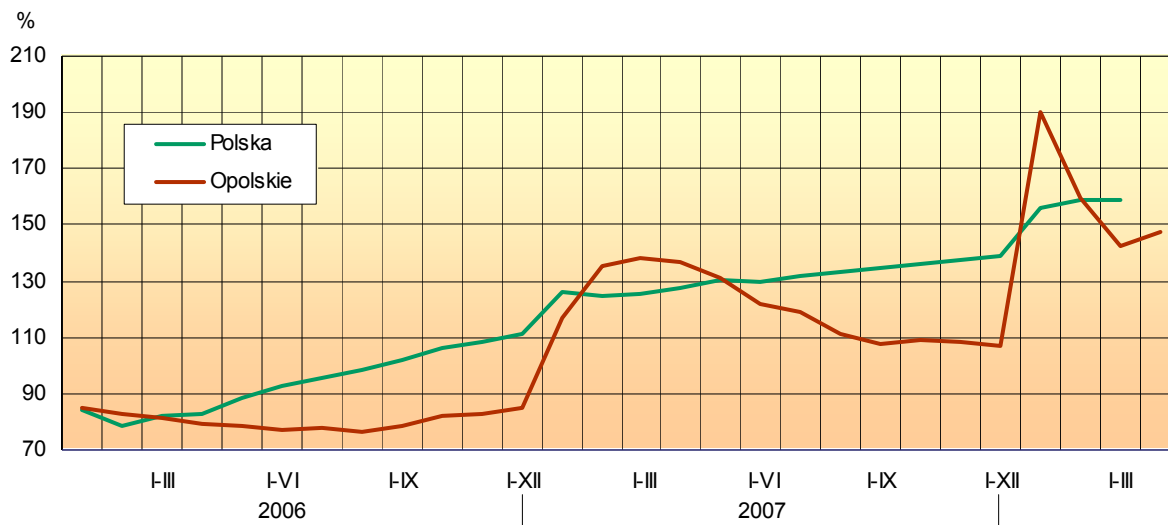

W kwietniu br. przedsiębiorstwa budowlane uzyskały przychody ze sprzedaży produkcji i usług w wysokości 143,7 mln zł, tj. więcej o 25,1% niż w kwietniu ub. roku i o 22,1% w stosunku do marca br. **Produkcja budowlano-montażowa** obejmująca roboty inwestycyjne i remontowe, zrealizowana w kwietniu br. ukształtowała się na poziomie 70,4 mln zł (w cenach bieżących) i była wyższa o 41,8% niż przed rokiem oraz o 24,4% w stosunku do poprzedniego miesiąca (*w kraju odpowiednio: o 23,0% i o 17,0%*). Udział produkcji budowlano-montażowej w przychodach sekcji budownictwo wynosił 49,0% (w kwietniu ub. roku – 43,2%). Wartość wykonanych robót o charakterze inwestycyjnym ukształtowała się na poziomie 28,0 mln zł i była o 26,2% wyższa niż przed rokiem.

Wzrost produkcji budowlano-montażowej w kwietniu br. w stosunku do kwietnia ub. roku wystąpił w przedsiębiorstwach zajmujących się wznoszeniem budynków i budowli; inżynierią lądową i wodną (o 56,7%) oraz wykonywaniem instalacji budowlanych (o 0,3%), natomiast spadek odnotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się wykonywaniem robót budowlanych wykończeniowych (o 23,4%).

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ BUDOWNICTWA

(analogiczny okres 2000 = 100)

Udział robót inwestycyjnych w ogólnej produkcji budowlano-montażowej wynosił 39,8% i był o 4,9 pkt niższy niż przed rokiem. Przychody ze sprzedaży produkcji i usług na 1 zatrudnionego w przedsiębiorstwach budowlanych w kwietniu br. wynosiły 20,3 tys. zł i były wyższe o 13,3% niż w kwietniu ub. roku oraz o 21,1% w stosunku do marca br.

W okresie I-IV br. przedsiębiorstwa budowlane osiągnęły przychody ze sprzedaży produkcji i usług w wysokości 513,0 mln zł, tj. o 7,6% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku.

Poziom produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej w okresie czterech miesięcy br. na terenie kraju wynosił 249,1 mln zł, tj. o 20,8% więcej niż przed rokiem (*w kraju – o 17,0%*). Jej udział w przychodach budownictwa był o 5,3 pkt wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku.

Wartość wykonanych robót o charakterze inwestycyjnym w okresie I-IV br. ukształtowała się na poziomie 112,8 mln zł i była o 23,2% wyższa niż przed rokiem, a jej udział w ogólnej produkcji budowlano-montażowej wynosił 45,3%.

HANDEL

Sprzedaż hurtowa w kwietniu br. w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych ukształtowała się na poziomie 764,0 mln zł i była wyższa zarówno w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku, jak i w porównaniu z poprzednim miesiącem odpowiednio: o 19,7% i o 10,6%. Wartość sprzedaży hurtowej zrealizowanej przez jednostki handlowe wynosiła 599,8 mln zł, tj. więcej o 19,6% niż przed rokiem i o 6,6% w stosunku do marca br.

W miesiącach I-IV br. w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych odnotowano wzrost sprzedaży hurtowej o 11,8% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku.

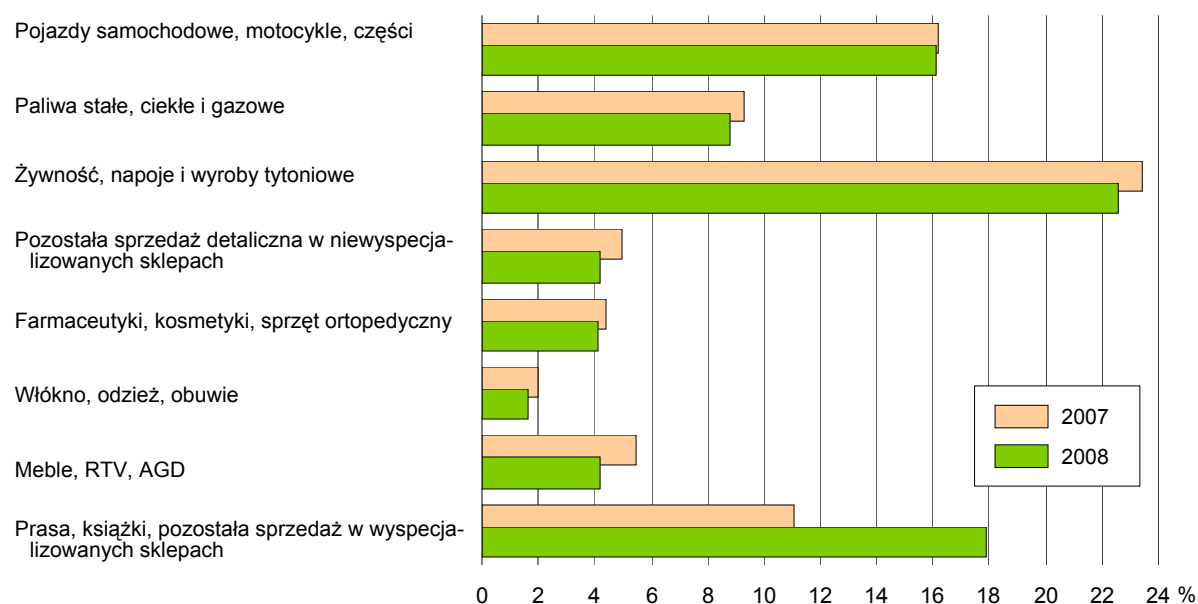
Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w kwietniu br. wynosiła 342,0 mln zł i była wyższa o 10,5% w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku i o 12,9% w odniesieniu do ub. miesiąca.

W porównaniu z kwietniem ub. roku największy wzrost wolumenu sprzedaży odnotowano m.in. w przedsiębiorstwach zaliczonych do następujących grup towarowych: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 79,3%); pojazdy samochodowe, motocykle, części

(o 9,6%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 6,8%). W kwietniu br. jednostki handlowe zrealizowały 74,9% ogólnej sprzedaży detalicznej.

W okresie I-IV br. sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe osiągnęła wartość 1216,0 mln zł i była o 13,4% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku.

STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ WEDŁUG WYBRANYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W KWIETNIU

W ogólnej wartości sprzedaży detalicznej zrealizowanej w kwietniu br. większe udziały niż przed rokiem odnotowano w grupie towarowej prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach, natomiast mniejsze udziały miały głównie: meble, RTV, AGD; żywność, napoje i wyroby tytoniowe oraz pozostała sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach.

TRANSPORT

Jednostki sekcji transport, gospodarka magazynowa i łączność uzyskały w kwietniu br. **przychody ze sprzedaży usług** o łącznej wartości 118,2 mln zł, tj. więcej o 45,8% niż w kwietniu ub. roku i o 5,7% niż w marcu br. Przychody ze sprzedaży usług na 1 zatrudnionego w przedsiębiorstwach transportowych w kwietniu br. wynosiły 20,1 tys. zł i były wyższe o 39,3% w stosunku do kwietnia ub. roku i o 5,5% niż w poprzednim miesiącu.

Na koniec kwietnia br. ładowność taboru samochodowego własnego (bez wydierżawionego innym jednostkom) i obcego w województwie opolskim wynosiła 23,9 tys. ton. Przedsiębiorstwa transportu samochodowego zarobkowego przewiozły w analizowanym miesiącu 203,7 tys. ton ładunków, tj. więcej o 8,2% niż w kwietniu ub. roku i o 6,8% niż w poprzednim miesiącu. **Liczba przewiezionych pasażerów** w komunikacji międzymiastowej w kwietniu br. wynosiła 1,1 mln osób i zmniejszyła się o 21,7% w stosunku do kwietnia ub. roku oraz o 0,6% w odniesieniu do poprzedniego miesiąca.

W okresie I-IV br. w jednostkach sekcji transport, gospodarka magazynowa i łączność wartość przychodów ze sprzedaży usług ukształtowała się na poziomie 462,2 mln zł, tj. o 43,6% wyższym niż przed rokiem. W analizowanym okresie taborem samochodowym zarobkowym przewieziono 750,5 tys. ton ładunków, tj. o 16,2% więcej niż w tym samym okresie ub. roku. Liczba przewiezionych pasażerów w komunikacji międzymiastowej w okresie I-IV br. wynosiła 5,0 mln osób i była o 10,7% mniejsza niż przed rokiem.

TABL. 1. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ^a (w tys. osób)	2007	.	.	1040,6	.	.	1039,4	.	.	1038,3	.	.	1037,1
	2008	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys. osób)	2007	61,4	60,3	56,9	53,3	49,9	47,0	46,1	45,8	44,6	42,6	41,8	43,3
	2008	45,1	43,8	41,1	37,8	.	.	.	.	.	.	.	.
Stopa bezrobocia ^{ab} (w %)	2007	16,4	16,2	15,4	14,5	13,7	13,0	12,8	12,7	12,4	11,9	11,6	12,0
	2008	12,4	12,0	11,4	10,5	.	.	.	.	.	.	.	.
Oferty pracy (w ciągu miesiąca)	2007	1799	2306	2947	3487	3253	3028	3181	2951	2782	4141	4085	1851
	2008	2724	2876	3142	3936	.	.	.	.	.	.	.	.
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy ^a	2007	53	32	31	24	18	18	20	22	34	17	21	36
	2008	21	26	18	11	.	.	.	.	.	.	.	.
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c (w tys. osób)	2007	97,0	97,5	98,2	98,4	97,5	98,1	97,7	97,2	97,5	97,6	97,6	97,6
	2008	99,9	100,2	100,3	100,5	.	.	.	.	.	.	.	.
poprzedni miesiąc = 100	2007	102,0	100,5	100,8	100,1	99,1	100,6	99,6	99,5	100,4	100,0	100,0	100,0
	2008	102,4	100,2	100,1	100,2	.	.	.	.	.	.	.	.
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2007	102,1	102,9	103,7	103,8	103,1	103,6	103,1	102,0	102,2	102,4	102,0	102,6
	2008	103,0	102,7	102,1	102,1	.	.	.	.	.	.	.	.
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw ^c (w zł)	2007	2337,37	2394,82	2671,43	2541,65	2515,72	2535,75	2603,86	2611,44	2640,07	2662,85	2804,80	2830,78
	2008	2615,38	2715,61	2911,75	2819,94	.	.	.	.	.	.	.	.
poprzedni miesiąc = 100	2007	91,7	102,5	111,6	95,1	99,0	100,8	102,7	100,3	101,1	100,9	105,3	100,9
	2008	92,4	103,8	107,2	96,8	.	.	.	.	.	.	.	.
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2007	107,1	103,8	116,2	113,1	111,2	110,4	110,6	112,4	112,5	112,0	112,1	111,0
	2008	111,9	113,4	109,0	110,9	.	.	.	.	.	.	.	.

a Stan w końcu okresu. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. c W przedsiębiorstwach z większą od 9 liczbą pracujących.

TABL. 1. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania ^a	2007	97	195	296	366	446	523	618	697	780	910	1049	1352
(od początku roku)	2008	109	208	318	397								
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2007	77,0	97,5	82,9	90,1	98,0	100,2	98,7	95,1	88,0	88,4	90,6	101,0
	2008	112,4	106,7	107,4	108,5								
Nakłady inwestycyjne ^b (w tys. zł; ceny bieżące)	2007	.	.	207802	.	.	488509	.	.	791494	.	.	1272515
	2008	.	.	236106	.								
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2007	x	x	156,5	x	x	129,5	x	x	128,8	x	x	140,3
(ceny bieżące)	2008	x	x	113,6	x								
Produkcja sprzedana przemysłu ^c (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	2007	100,2	98,7	113,3	97,1	94,5	100,0	103,6	98,2	100,3	108,8	93,2	91,5
	2008	107,1	105,7	94,8	105,6								
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2007	115,2	114,5	112,6	120,7	109,5	106,0	108,3	100,8	100,3	104,7	101,1	97,2
	2008	104,6	110,5	92,3	99,9								
Produkcja budowlano-montażowa ^c (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	2007	37,1	123,0	115,9	86,7	148,1	97,6	105,6	91,1	131,1	111,0	83,2	140,4
	2008	54,4	88,7	99,9	124,4								
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2007	175,3	218,5	189,2	176,6	153,0	119,7	120,1	124,0	119,4	113,2	112,3	108,5
	2008	158,9	114,6	98,9	141,8								
Przewozy ładunków ^c w tys. ton	2007	191,5	151,8	191,8	214,3	215,5	216,4	216,8	224,8	217,2	243,7	219,0	169,5
	2008	151,3	179,2	190,7	203,7								
Sprzedaż detaliczna towarów ^c (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	2007	86,3	97,2	117,9	108,6	96,9	97,0	107,1	101,7	94,1	109,6	92,7	103,1
	2008	85,6	100,7	112,3	112,9								
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2007	111,7	118,4	118,6	125,0	114,9	104,3	115,4	111,8	110,7	116,0	117,5	108,6
	2008	107,7	111,5	106,3	110,5								
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^d :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2007	.	.	102,2	.	.	102,5	.	.	101,9	.	.	103,5
	2008	.	.	.	.								

a Dane wstępne. b W przedsiębiorstwach z większą od 49 liczbą pracujących; dane są prezentowane narastająco. c W przedsiębiorstwach z większą od 9 liczbą pracujących. d W kwartale.

TABL. 1. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	2007	110,9	103,5	97,9	98,2	98,4	99,1	91,4	125,3	119,5	95,7	101,8	100,4
	2008	109,6	102,1	102,4	100,8								
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2007	165,7	166,1	158,1	152,1	148,2	141,9	130,0	164,0	169,6	159,6	160,5	144,2
	2008	142,4	140,5	147,0	150,8								
skupu żywca rzeźnego wołowego:													
poprzedni miesiąc = 100	2007	98,1	102,7	103,4	96,7	101,7	92,2	99,5	103,1	99,2	99,7	99,5	100,6
	2008	101,5	98,5	102,0	100,7								
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2007	104,4	101,7	104,9	98,8	99,8	91,7	95,1	95,7	93,4	93,6	95,9	95,9
	2008	99,3	140,8	93,9	97,8								
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	2007	98,2	100,3	100,3	100,6	97,3	107,4	112,9	102,5	97,5	92,4	87,1	105,7
	2008	103,6	94,5	106,7	103,4								
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2007	98,5	102,2	101,5	102,5	99,1	99,1	102,6	97,8	97,0	95,8	90,8	99,7
	2008	105,2	99,1	105,4	108,4								
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^a :													
brutto ^b (w %)	2007	.	.	9,3	.	.	9,5	.	.	9,6	.	.	9,0
	2008	.	.	9,7	.								
netto ^c (w %)	2007	.	.	7,6	.	.	7,8	.	.	7,9	.	.	7,3
	2008	.	.	7,8	.								
Podmioty gospodarki narodowej ^d	2007	92822	92920	93099	93282	93410	93641	93860	94057	94352	94587	94760	94933
	2008	95018	95181	95306	95480								
w tym spółki handlowe	2007	4648	4666	4669	4698	4712	4733	4752	4767	4787	4799	4808	4827
	2008	4848	4863	4885	4914								
w tym z udziałem kapitału zagranicznego ..	2007	1263	1268	1272	1273	1282	1289	1296	1303	1310	1311	1314	1320
	2008	1324	1326	1331	1334								

^a Z większą od 49 liczbą pracujących; dane są prezentowane narastająco. ^b Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ^c Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ^d W rejestrze REGON, bez rolników indywidualnych; stan w końcu okresu.

U w a g a: Od 1 stycznia 2008 r. obowiązuje nowa Nomenklatura Jednostek Terytorialnych na poziomie NTS 3 (wprowadzająca podział kraju na 66 podregionów), wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 listopada 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573).

Zamieszczona poniżej tablica zawiera dane uwzględniające nowy podział województwa na dwa podregiony: nyski oraz opolski.

TABL. 2. WYBRANE DANE O PODREGIONACH I POWIATACH W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM W 2008 R.

Stan w końcu kwietnia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zarejestrowani bezrobotni			Stopa bezrobocia w %	Mieszkania oddane do użytkowania ^a		Podmioty gospodarki narodowej ^b zarejestrowane w rejestrze REGON	
	ogółem	z ogółem			ogółem	w tym budownictwo indywidualne	ogółem	w tym spółki handlowe
		kobiety	długotrwale bezrobotni					
WOJEWÓDZTWO	37788	22352	21615	10,5	397	358	95480	4914
Podregion nyski	19565	11111	11173	14,8	165	163	37436	1280
powiaty:								
Brzeski	5622	3257	3416	18,1	52	52	9524	317
Kluczborski	2845	1787	1681	13,2	16	16	6075	193
Namysłowski	2047	1212	1276	14,3	23	23	4077	146
Nyski	6466	3437	3186	14,0	45	45	13524	487
Prudnicki	2585	1418	1614	13,4	29	27	4236	137
Podregion opolski	18223	11241	10442	8,1	232	195	58044	3634
powiaty:								
Głubczycki	2368	1365	1494	13,7	12	12	3837	95
Kędzierzyńsko-kozielski	3870	2519	2496	10,8	28	18	8551	474
Krapkowicki	2047	1388	1137	8,5	16	16	4659	276
Oleski	1467	878	747	6,2	31	31	5415	179
Opolski	3354	2020	1838	9,2	113	87	10636	464
Strzelecki	1945	1204	1013	9,4	11	11	4866	226
Miasto na prawach powiatu – Opole	3172	1867	1717	4,6	21	20	20080	1920

^a Dane wstępne. ^b Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.